

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 022 254/99-2157
Signatura: bb3cs106

Oblastní pracoviště Střední Čechy č. 02.
Okresní pracoviště Kladno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola:** Základní škola a Mateřská škola Kladno, Jiráskova 457
na adrese Jiráskova 457, 273 09 Kladno-Švermov
- Identifikátor ředitelství:** 600 044 254
- IZO:** 102 102 007
- Ředitel školy:** Mgr. Jaroslav Lenc
- Zřizovatel:** Město Kladno, nám. Starosty Pavla 44, 272 00 Kladno
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ, Víta Nejedlého 1575, 272 01 Kladno
- Termín inspekce:** 24. května, 4. června, 10. června 1999
- Inspektor:** Mgr. Eva Kindlová
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na podmínky a průběh vzdělávání a následnou kontrolu po komplexní inspekci.
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:** *Písemná dokumentace:* Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 39/99-00 ze dne 1999-01-20, povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a odst. 1 zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol ve znění zákona č. 258/1996 Sb., (dále jen školský zákon); výroční závěrečná zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98, výkaz o základní škole k 30. září 1998, tematické plány učiva, písemnosti žáků. Inspekční zpráva čj. K-02-03/9697-159 a protokol o kontrole čj 02-03/9697-158.
- Metody inspekce:* Hospitace, rozhovory s pracovníky školy, kontrola dokumentace, prohlídka školy, beseda se žáky.

Ve zprávě je použito zavedených hodnotících stupňů podle kritérií ČŠI:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
vynikající	nadprůměrná	spíše nadprůměrná	průměrná	spíše podprůměrná	podprůměrná	naprosto nevyhovující
zcela mimořádná	výrazná převaha pozitiv	dílní pozitiva nad běžnou úroveň	pozitiva a negativa v rovnováze	slabá místa, nutná zvýšená pozornost	výrazně nevyhovující silné nedostatky	nutné okamžité řešení

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Základní informace

Úplná základní škola s integrovanou mateřskou školou. Základní škola má 195 žáků, devět tříd 1. - 9. ročníku a jedno oddělení školní družiny. Většina žáků je místní, dochází pouze děti z nedalekých Vinařic. Mateřská škola je umístěna mimo areál základní školy ve Svojsíkově ul. 371, má 3 třídy a 75 dětí. Součástí integrované školy jsou dvě samostatné jídelny, pro ZŠ a MŠ.

Škola má od r. 1995 přiznanou právní subjektivitu, hospodaří formou příspěvkové organizace. Současný ředitel školy pracuje ve funkci prvním rokem. Inspekce byla zaměřena pouze na ZŠ.

2 Vzdělávací nabídka

Vzdělávací program: V 1. - 7. ročníku se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, v 8. a 9. ročníku podle upravených dokumentů 18 730/91 20, (viz bod 7.1).

Výuka jazyků: Základní výuka probíhá v plném rozsahu podle učebních plánů 3 hodiny týdně od 4. do 9. ročníku. Ve většině tříd měli žáci možnost výběru mezi anglickým a německým jazykem; z hlediska výuky je předností nízký počet žáků v dělených třídách. Jiné nabídky výuky cizího jazyka škola nevytváří.

Výuka tělesné výchovy: Ve všech třídách se vyučují dvě hodiny týdně, výuka plavání se realizuje podle doporučení MŠMT ČR ve 2. a 3. ročníku v rozsahu 40 hodin. Žákům 7. ročníku je nabízen lyžařský výcvikový kurz, pro ekonomickou efektivitu je doplňován žáky i z jiných ročníků. V zájmové sféře pracují dva sportovní útvary.

Výuka práce na počítačích: V rámci volitelných předmětů v 7. - 9. ročníku se vyučuje informatika 2 hodiny týdně.

Výuka předmětů praktické činnosti a pracovní vyučování na II. stupni: Ve všech třídách je zaveden předmět praktické činnosti, vyučuje se především pěstičství.

Volitelné předměty v 7. - 9. ročníku: Princip volitelnosti nebyl zachován, všem žákům 7. - 9. ročníku byla určena informatika.

Nepovinné předměty: V 8. ročníku je nabízen předmět cvičení z českého jazyka.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: Na obou stupních mohou žáci navštěvovat hodinu speciální reedukační péče, pro jejich vzdělávání jsou vypracované individuální vzdělávací plány. Účinnost systému je průměrná, specifické výukové problémy žáků respektují jen někteří učitelé.

Další nabídka: Na škole pracuje několik zájmových útvarů, např. zájmová matematika, dramatický kroužek, poznáváme přírodu, čeština hrou, Klub mladého diváka, sportovní hry a turistický kroužek. Žáci také dostávají příležitost k zapojení do meziškolních soutěží a olympiád, zejména matematických. Navštěvují kulturní akce, zúčastňují se exkurzí a jiných doplňkových činností, organizují se školy v přírodě.

3 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Budova: Areál školy je umístěn do klidné a nefrekventované části Motyčína. Devět samostatných historických budov (výstavba započata v r. 1914) je zasazeno do vzrostlého parku a vytváří pěkný i atypický školní komplex pavilonového typu.

Technický stav budovy: Zásadní rekonstrukce byly provedeny v r. 1992. Kromě uvolňujících se alukrytových střešních desek a poškozeného oplocení zde nejsou závažné nebo akutní technické problémy.

Učebny: V každém učebním pavilonu jsou dvě třídy; celkem má škola k dispozici 9 klasických učeben a dvě improvizované pracovny pro výuku informatiky a cizího jazyka. Pro I. stupeň jsou podmínky optimální, podporují pocit domácího prostředí, spoluvytváří důležité mikroklima. Pro výuku žáků vyššího stupně přináší toto uspořádání organizační problémy, a to jak žákům, tak i učitelům; ideální není ani z hlediska řízení a kontroly školy. Zejména se jedná o časové ztráty při přecházení, které navíc komplikuje neustálé přezouvání, vzniká náročnost při přenášení různých pomůcek. Učitelé musí o přestávkách zajišťovat nohu dozorů na úkor vlastního odpočinku a přípravy pro další hodinu. Uspořádání a vybavení tříd je rozdílné, lepší na I. stupni, průměrné na II. stupni.

Kabinety, úložné a další prostory: K dispozici je pouze pomůckový kabinet I. stupně, přírodopisu, fyziky a chemie, sklad učebnic. Učitelé mají malou sborovnu, ředitelna je spolu s pracovním informatiky umístěna do samostatného pavilonu.

Nábytek: Úložný nábytek je převážně starší a často již nefunkční, v letošním roce se započalo s jeho výměnou a obnovou. Obdobně se začal doplňovat nový žákovský nábytek nebo se alespoň nechává odborně opravovat.

Vybavenost učebnicemi: Na I. stupni je vyhovující, na II. stupni spíše podprůměrná.

Vybavenost učebními pomůckami a potřebami: Vybavení je podprůměrné a dlouhodobě zanedbávané. Zlepšení stavu je jedním z koncepčních záměrů školy.

Vybavenost didaktickou a výpočetní technikou: I v této oblasti je vybavení jen průměrné; v nové učebně informatiky je 6 počítačů modernější řady a 3 již velmi zastaralé. Učební programy se nepoužívají. Učebna byla vytvořena v prostoru knihovny.

Podmínky pro tělesnou výchovu: Pro plnění učebních osnov zde chybí zázemí pro atletické disciplíny, omezené možnosti jsou také pro gymnastiku. Malá tělocvična je velmi prašná, má nevyhovující podlahu. Uprostřed areálu je hřiště s živичným povrchem. Podmínky pro Tv a pohybové aktivity se v tomto roce částečně zlepšily nákupem základního sportovního náčiní a náradí, hřiště se vybavuje; i v této oblasti byla škola velmi zanedbaná. V okolí školy je možné využívat přírodní prostředí, even. i les. Starší žáci oceňují nově zřízenou úschovnu jízdnic kol, řada jich na kolech do školy dojíždí.

Podmínky pro pracovní činnosti: Škola má žákovskou kuchyňku, dílnu a rozsáhlý pozemek s parkovou úpravou. Dílna sloužila po celý rok jako nouzový sklad materiálů CO. Využití kuchyně nebylo rovněž optimální, při hodinách pracovních činností se vyučuje převážně jen pěstitelství. Hlavní náplní je údržba parku.

Estetická úroveň školy: Celkově byla zjištěna jako průměrná.

Prostorová kapacita školy je na hranici únosnosti, pavilonové uspořádání má svoje pozitiva, ale i negativa, která se projevují ve vnitřní organizaci. Vybavenost školy se od poslední inspekční kontroly mírně zlepšila, stále přetrvávají nedostatečné podmínky pro tělesnou výchovu; vybavenost pomůckami je spíše podprůměrná. Málo je využívána vybavená žákovská kuchyně, dílna byla v tomto roce dočasně vyřazena z provozu.
Stupeň hodnocení - spíše podprůměrný.

4 Hodnocení psychohygienických podmínek

Počet žáků ve třídách: S výjimkou I. třídy, kde je po odchodu jednoho dítěte ještě stále 33 žáků, je v ostatních třídách počet spíše nižší, v rozmezí 16 - 25. Průměr na třídu I. stupně je 22,4, na třídu II. stupně 20,3. Celkový počet žáků má z pohledu vývoje mírně vzestupnou tendenci.

Stavba rozvrhu, organizace přestávek: Závady nebyly zjištěny.

Podmínky pro relaxaci: Podle školního řádu mají žáci možnost pobývat během velkých přestávek venku, rozhodnutí je ale závislé na vůli dozírajících učitelů. Podle zjištění je tato podmínka omezující; ne všichni pedagogové mají pochopení pro přirozenou fyziologickou potřebu dětí, nejsou ochotni trávit svůj dozor mimo budovu, event. mají jiné důvody. I malé děti tak zůstávají uzavřeny v pavilonech, za chování o přestávkách jim jsou pak často zapisovány poznámky do žákovských knížek. Během hodin nebylo relaxační uvolňování při žádné hospitaci zaznamenáno.

Světelné a tepelné podmínky: Byly zjištěny bez problémů, kotelná spaluje pevná paliva, chybí systém regulace.

Žákovský nábytek: Z hlediska hygieny není stav dobrý, výška židlí v některých třídách neodpovídá výšce stolů nebo tělesným potřebám žáků. Vedení školy si tento problém uvědomuje a na jeho řešení již pracuje.

Šatny: Svrchní ošacení a obuv si žáci ponechávají pouze na chodbách před svými třídami. Z důvodu krádeží se pavilony musí důsledně zamykat.

Sociální zařízení: Je nově zrekonstruované a má dobrou úroveň, spotřební hygienická vybavení zčásti dotují rodiče žáků.

Čistota školy: Byla zjištěna jako vyhovující, převážně průměrná.

Pitný režim: Pití si děti nosí z domova nebo mají možnost nákupu balených nápojů ve školní jídelně.

Stravování žáků: Zajišťuje školní jídelna v areálu školy. Možnost předplácení dopoledních svačin byla z ekonomických důvodů ve II. pololetí zrušena.

Pedagogické dozory: Rozpisy jsou stanoveny a vyvěšeny; pavilonové uspořádání školy si vynucuje vysoký počet pedagogických dozorů, vyšší než je běžné na jiných školách.

Školní úrazy: V knize úrazů jsou v tomto školním roce evidovány tři úrazy, ke dvěma došlo o přestávkách, k jednomu při pohybových aktivitách ve školní družině.

Školení a poučení BOZP: Podle dokumentace je prováděno, závady nezjištěny.

Úroveň jednotlivých psychohygienických podmínek se pohybuje v pásmu spíše nadprůměrný - spíše podprůměrný. Hodnoceno stupněm - průměrný.

5 Hodnocení personálních podmínek

Pedagogický sbor má včetně dvou pracovníků vedení 12 učitelů a jednu vychovatelku školní družiny. Ředitelem školy byl po konkurzním řízení jmenován Mgr. J. Lenc. Ve funkci pracuje prvním rokem, má 25 let pedagogické praxe, učitelskou odbornost pro předměty matematika - zeměpis. na zdejší škole působí 5. rokem. Zástupkyní ředitele pro ZŠ je absolventka VŠZ s doplněným pedagogickým studiem. Ve zdejší škole pracuje desátým rokem, ve funkci je pět let.

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost			
	úplná	jen odborná	jen pedagogická	nevyhovující

	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	9	0	0	0	0	0	3	0
Vychovatelé	1	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	10	0	0	0	0	0	3	0

Pedagogičtí pracovníci	Věková struktura a složení							
	do 30 let		31-45 let		46 - důchod. věk		v důchodu	
	celkem	muži	celkem	muži	celkem	muži	celkem	muži
Učitelé	3	0	5	0	3	2	1	0
Vychovatelé	0	0	1	0	0	0	0	0
Celkem	3	0	6	0	3	2	1	0

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická praxe							
	0-5 roků	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	více než 36
Učitelé	4	3	0	0	1	1	1	2
Vychovatelé	0	0	0	1	0	0	0	0
Celkem	4	3	0	1	1	1	1	2

Zajištění výuky v 6. - 9. ročníku z hlediska odborné způsobilosti učitelů		
Předmět	Vyučují učitelé s příslušnou odborností - vyjádřeno v %	Vyučují učitelé bez odbornosti pro předmět - vyjádřeno v %
Český jazyk	25	75
Anglický jazyk	0	100
Německý jazyk	0	100
Matematika	100	0
Občanská výchova	50	50
Tělesná výchova	50	50
Zeměpis	0	100
Dějepis	0	100
Přírodopis	100	0
Chemie	0	100
Fyzika	0	100
Hudební výchova	0	100
Výtvarná výchova	100	0
Rodinná výchova	0	100
Informatika	0	100

Personální podmínky nejsou optimální, od poslední inspekce se výrazně nezlepšily. Tři učitelé nemají požadovanou kvalifikaci, vypomáhá zde jedna učitelka v důchodu. Malý pedagogický sbor se začíná postupně omlazovat (věkový průměr je 40 roků), kvalifikovaní učitelé ale nejsou v dostatečné míře nahrazováni absolventy pedagogických fakult. Pro příměstskou školu je dopad tohoto negativního

společenského jevu závažný, zajištění kvalitních učitelů pro příští školní rok je pro vedení školy opět zásadní problém. Stupeň hodnocení - spíše podprůměrný.

6 Plnění učebních osnov

Kontrola zavedených učebních programů byla provedena podle loňských třídních knih a zahajovacího výkazu. Žáci osmého a devátého ročníku se ve školním roce 1996/97, tzn. v šesté a sedmé třídě, učili podle programu Základní škola; od loňského roku podle upravených učebních dokumentů čj. 18 730/91-20. Tím byla porušena kontinuita vzdělávacích programů, viz bod 7.1. Časové dotace pro jednotlivé předměty i ročníky jsou dodrženy.

Vedení školy vyžaduje od učitelů tematické plány učiva, kontrola jejich dodržování je ale velmi sporadická. Namátkovou inspekční kontrolou třídních knih letošního roku bylo zjištěno nedodržování učebních osnov v hodinách Tv u chlapců; některé nedostatky lze dočasně omluvit nevyhovujícími materiálními podmínkami školy, rozpory jsou ale i v naplňování vlastního tematického plánu učiva. Náplní hodin jsou převážně míčové hry, zanedbávané jsou ostatní disciplíny, např. gymnastika a atletika. Rovněž velmi obecné zápisy z předmětu informatika evokují pochybnosti o obsahu výuky.

V třídních knihách i v žákovských knížkách se objevují informace o odpadávaní vyučovacích hodin např. z důvodu odborové schůze a pedagogické rady.(viz protokol). Nepříjemné jsou také poznámky za neúčast žáků v náhradním ranním vyučování, ke kterému vícekrát došlo z osobních důvodů učitelů.

Dodržování učebních osnov je nutné věnovat důslednější pozornost; tematické plány učiva by bylo vhodné připravit pro všechny předměty a v návaznosti pro všechny ročníky. Stávající stav má rezervy, v popsanych případech je nevyhovující. Stupeň - nevyhovující.

7 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Chemie, 8. a 9. ročník

Personální i materiální zajištění předmětu je podprůměrné; škola nemá učitele s potřebnou odborností, vyučuje nekvalifikovaná učitelka. Pracovna chemie a fyziky je jen běžnou klasickou učebnou bez potřebného vybavení. Předností je navazující kabinet. Uložení fyzikálních i chemických pomůcek ale nasvědčuje na jejich nízké používání, vybavenost chemikáliemi je pouze základní.

Zjištění z hospitací je negativní. I když se učitelka snažila dostat požadavkům osnov, bylo zřejmé, že nezkušenost, neodbornost a nízká metodická zdatnost ve své souhrnu nepřináší požadovaný učební efekt. Způsob výuky nerozvíjí logické chemické myšlení, žáci se učí faktografie. Teoretické poznatky se neopírají o konkrétní představy a zkušenosti, orientace v chemickém názvosloví je velmi nízká. Laboratorní práce, jejichž zápisy vedení školy požaduje a kontroluje, měly velmi nízkou učební hodnotu, obsahově se opakovaly a nesplňovaly svůj účel. Největší přínos měly po stránce grafické, učitelka často sleduje a hodnotí sešity žáků a dbá na jejich úroveň. ***Stupeň hodnocení - podprůměrný.***

Informatika, 9. ročník

Pro atraktivní předmět mají žáci 7.- 9. ročníku vyčleněny týdně 2 hodiny "volitelného předmětu". Podmínky jsou ale spíše podprůměrné, jak po stránce personální

tak i materiální. Nově zřízená učebna informatiky je umístěna ve školní knihovně. Devět počítačů má velmi rozdílnou kvalitu - od jednoho Pentia až k počítačům s procesorem 286. Ve většině počítačů se užívá Windows 3.11. Zatím není v provozu tiskárna, softwarové vybavení je nedostatečné. Výukové programy zde nejsou, výuka se zaměřuje pouze na nejjednodušší uživatelské úkony se soubory v MS-DOS, v textovém editoru T602 a Manažeru 602. Učební čas je zde často vyplňován pouze zájmovými činnostmi.

Zápisy v třídních knihách jsou velmi nekonkrétní a neumožňují kontrolu plnění učebních osnov. Průběh sledované hodiny měl závažné nedostatky. Žákům nebyl sdělen cíl hodiny, pokyny k činnostem byly nepřipravené, chaotické; celkové vedení hodiny evokovalo dojem nahodilosti, předváděné dovednosti žáků byly vzhledem k délce jejich výuky podprůměrné. *Stupeň hodnocení - podprůměrný.*

Tělesná výchova, 8. a 9. ročník

Škola nemá pro výuku tělesné výchovy optimální materiální a zčásti i personální podmínky. Náplní chlapeckých hodin jsou především míčové hry na asfaltovaném hřišti, podle zápisů v třídních knihách lze usuzovat na neplnění učebních osnov. Dívčí tělocviky jsou ve své náplni variabilnější. Hrubým nedostatkem v jedné sledované hodině dívek byl rychlostní měřený běh na nevhodném a nebezpečném terénu. Hodina u chlapců probíhala v tělocvičně; měla klasickou strukturu s nástupem a rozběháním; v hlavní části byly různé druhy skoků z trampolínky. Po krátké době zde bylo "nedýchatelné" a ze zdravotního hlediska lze pochybovat o přínosu tělesného cvičení v tomto prašném prostředí. Ke kritickým postřehům patří také civilní oblečení učitele Tv při další hodině, která probíhala na nedalekém hřišti. V porovnání s jinými školami jsou sportovní aktivity spíše jen průměrné; rovněž sledované hodiny měly jen průměrnou úroveň. *Stupeň hodnocení - průměrný.*

Anglický jazyk, 9. ročník

Ve všech třídách vyučuje začínající nekvalifikovaná učitelka, absolventka gymnázia s všeobecnou státní zkouškou z Aj. Vlastní hodina probíhala ve skupině s osmi žáky v přiměřeném tempu a dobré pracovní atmosféře. Bylo zřejmé, že vyučující používá cizí jazyk s jistotou, bez problémů konverzovala většinu hodiny v angličtině. Po opravě a vyhodnocení kontrolní písemné práce následovala přiměřeně zvládnutá konverzační část. Nové gramatické učivo bylo dobře a názorně vysvětleno, procvičeno, žáci ihned dostali příležitost k samostatné sebekontrolě naučeného. I když se jednalo pouze o klasické výukové formy, proces učení byl aktivní a účinný, na žácích byl vidět zájem o předmět. Mladá a nezkušená učitelka vedla hodinu s přirozenou autoritou. *Stupeň hodnocení - spíše nadprůměrný.*

Přírodopis - 7. ročník, přírodověda - 4. ročník

Přírodopis: Zásadním zjištěným kladem je vztah mezi vyučující a žáky, který je založen na taktním přístupu ke každému jedinci a na hlubokém lidském vcítění. Učitelka žáky velmi často povzbuzovala a chválila, a to i v případech, že šlo o pouze o průměrné až podprůměrné výkony. Odpovědi žákům často usnadňovaly i nesprávně volené otázky. Rada dětí se v úvodu hodiny z nejrůznějších důvodů omlouvala; výroční klasifikace na vysvědčeních se pohybuje pouze v pásmu výborný - dobrý, s převahou 1. a 2. stupně.

Z hlediska organizace a metodiky měla hodina nedostatky. Hlavním výukovým problémem byla neprožitkovost, žáci nedostali příležitost k aktivnímu učení, předkládány jim byly pouze faktografie. Učivo o brukvovitých rostlinách nebylo dokumentováno žádným živým materiálem, pomůckou byla jen učebnice. Rovněž při opakování bylo názoru velmi málo. Laboratorní práce jsou plněny, kontrolovány a hodnoceny. Kromě

dobré grafické úrovně byly zjištěny ale i zásadní neopravené věcné chyby. **Stupeň hodnocení - spíše podprůměrný.**

Přírodověda: Vyučovala nekvalifikovaná učitelka. Organizační struktura hodiny připomínala výuku spíše na vyšším stupni. Při procvičování a opakování byly frontální i individuální činnosti variabilní, převažovalo aktivní zapojení žáků. Názornost byla účinná, děti prokázaly dobré vědomosti. Slabším článkem hodiny bylo nové učivo; zde učitelka nedokázala jednoduchá základní fakta dobře logicky vyvodit, znázornit a důkladně naučit. Žáci tak potřebují k osvojení učiva více času, narůstá potřeba jejich domácí přípravy. Kladem hodiny byl nácvik důležité praktické dovednosti (umělé dýchání), pozitivním zjištěním je rovněž dobrá kvalita žákovských sešitů. Učební osnovy jsou plněny. **Stupeň hodnocení - pozitivita a negativa jsou v rovnováze.**

Český jazyk - 3. a 4. ročník

Ve 3. ročníku vyučovala kvalifikovaná učitelka s dlouholetou pedagogickou praxí. Hodina byla velmi dobře připravena, se zaměřením na opakování základního mluvnického učiva daného ročníku. Organizace a formy opakovací hodiny byly pouze frontální, klasické, ale pro zvolené cíle dostatečně účelné. Žáci mají vypěstované pracovní návyky, po celou hodinu pozorně pracovali. Pedagogická práce je ucelený a náročný systém, s důslednými požadavky na žáky, ale i na jejich rodiče (např. pravidelně podepisovaná kontrola domácího čtení). Ve třídě o 23 žácích jeden žák z Čj neprospívá, dostatečnou známku mají další čtyři děti, mezi nimi jeden integrovaný s vývojovou poruchou učení. Kontrola sešitů je důsledně prováděna, učební osnovy jsou plněny; dominantní důraz je kladen na mluvnické učivo, tvořivost s jazykem je nižší.

Hodinu ve IV. třídě vedla začínající učitelka. Metodickou pomoc jí poskytuje zkušená kolegyně, počet hospitací ze strany vedení školy je nízký (2 hodiny). Přístup mladé učitelky k dětem byl individuální, přátelský, rovněž s důslednými požadavky. Hodina byla téměř po celou dobu dobře organizovaná, výukové metody byly klasické; motivace dětí je založena na známkách, nezkušená učitelka má sklon k autoritativnosti. Odbornost, zaujetí pro školní práci i osobní nasazení snižuje přísná klasifikace a četnost poznámek v žákovských knížkách; v pololetí z dvaceti dětí 35 % bylo hodnoceno dostatečnou nebo nedostatečnou, tři z nich jsou žáci integrovaní. Pouze jediný žák měl z Čj výbornou známku; průměr třídy z Čj je 3,05. Z hlediska plnění osnov nebyly zjištěny nedostatky, vyváženě se učí všechny složky jazyka. Učitelka má ve třídě zaveden i zájmový útvar s označením "Čeština hrou".

Sledované hodiny měly klasickou strukturu a dobrý výukový efekt. Rezervy jsou v používání alternativních výukových metod a především v hodnocení žáků. **Stupeň hodnocení - spíše nadprůměrný.**

8 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Na úroveň výsledků učení a rozvoj osobnosti žáka lze usuzovat pouze z jevových stránek, ze sledování efektivity vyučování, rozborů klasifikace, žákovských knížek, atmosféry a aktivit školy, z chování a komunikace dětí.

Zjištění ze žákovských knížek: Převaha známek je z písemných testů a jiných písemných zkoušek. Frekvence klasifikace je přiměřená, v řadě předmětů s vysokým podílem špatných známek. V hodnocení chování jsou rezervy. Průběžné pochvaly ve většině tříd chybí, počet různých poznámek za nevhodné chování nebo zapomínání je vysoký. Učitelé si všeobecně stěžují na nedostatečné komunikační dovednosti dětí, často poukazují na chybějící čtenářské návyky a s tím spojenou malou slovní zásobu. Problém ale dostatečně neanalyzují a dále s ním koncepčně pedagogicky nepracují.

Podle zjištění z hospitací je ústního zkoušení velmi málo, žáci při něm zpravidla nedostávají čas na přípravu, utřídění myšlenek, otázky nejsou zadávány písemně, ale pouze ústně, většinou bez názoru a pomůcek. Pro nedostatek času učitelé nevyžadují utříděný a plynulý ústní projev, argumentaci, ale spíše vyžadují pouze krátké odpovědi na dílčí a často i nesprávné otázky.

Výroční klasifikace, vysvědčení: Škola má vysoký počet prospěchově neúspěšných žáků. V prvním pololetí cca 30 % dětí bylo klasifikováno nedostatečnými nebo dostatečnými známkami, (12 dětí bylo z jednoho nebo více předmětů hodnoceno klasifikačním stupněm nedostatečný). Na II. stupni prospělo s vyznamenáním pouze 5 žáků, to je cca 6 %. Také hodnocení chování vykazuje vyšší počet problémů - 9x byl udělen druhý stupeň, 5x třetí stupeň. Obdobná situace byla i v závěru loňského školního roku - 12 žáků neprospělo, 15 mělo sníženou známku z chování. Mezi těmito žáky jsou často děti z romských rodin. Klasifikace integrovaných žáků, tzn. těch, kteří vyžadují speciální výukové metody a výrazný individuální přístup při hodnocení, je rovněž v některých případech diskutabilní, tolerance ze strany učitelů nejsou vždy dostatečně zřetelné, např. ve 4. ročníku z českého a cizího jazyka.

Písemnosti a sešity žáků: Úroveň žákovských zápisů v sešitech různých předmětů, jejich systematické vedení, rovněž vypovídají o velmi rozdílných nárocích učitelů. Pozitivní vliv začíná mít kontrolní činnost vedení školy, podle zjištění se s problémem již pracuje a jsou zřejmé i dílčí pozitivní výsledky.

Rovněž zjišťování vědomostí žáků pomocí vlastních kontrolních testů, které organizuje vedení školy, patří k progresivním trendům, které umožňují vlastní sebehodnocení školy.

Během inspekce se chování žáků jevílo jako bezproblémové, v besedě otevřeně a bez problémů komunikovali, respektovali pravidla, byli dostatečně sebekritičtí i objektivní. Všeobecně oceňovali některá materiální zlepšení, ke kterým během posledního školního roku došlo. Postrádají větší možnost aktivního zapojení do ovlivňování života školy, chybí jim žákovská samospráva, třídnické hodiny, komunikace s vedením školy a některými učiteli.

Na základě sledovaných jevů a vlastního sebehodnocení školy hodnotím výchovně-vzdělávací výsledky stupněm spíše podprůměrný.

9 Další zjištění

9.1 Následná kontrola odstraněných nedostatků, uvedených v protokolu o kontrole čj. 02-03-9697-158, ze dne 24. června 1997.

1. Byly nesprávně zavedeny učební programy a učební plány, ve všech třídách se vyučovalo podle programu Základní škola čj 16 847/96-2. "Zákon č. 258/96 Sb., § 39, odst. 1, (škola používá jiné učební plány v 5., 8. a 9. ročníku, v 5. ročníku má v návaznosti na předcházející školní rok výuka probíhat podle učebního plánu čj. 16 663/94 a v 8. a v 9. ročníku podle uč. plánu čj. 18 730/91-20)".

Zjištěno: Bývalý ředitel závalu "odstranil" další chybou, 6. a 7. ročníky, které měly správně zvolené vzdělávací programy (Základní škola) převedl v dalším školním roce na učební program čj. 18 730/91-20. Tím opět porušil návaznost, v rozporu s pokyny MŠMT ČR. V katalogových listech žáků jsou údaje o původním vzdělávacím programu retušované nebo přepisované. Stávající ředitel není za chybu zodpovědný, 8. ročník bude v příštím roce pokračovat podle UP čj. 18 730/91-20, ostatní třídy podle základní školy; chyba se již nedá odstranit.

2. Rozhodnutí ředitele školy o odkladu povinné školní docházky nemělo předepsané náležitosti. “nedodržení § 34 odst. 2 zákona č. 258/1996 Sb., školského zákona.”

Zjištěno: Závada již nebyla zjištěna.

3. Hlavní školní budova a třídy neměly náležité označení. “Vyhláška MŠMT ČR č. 291/91 Sb., § 2, odst. 2, (hlavní školní budova není řádně označena tabulkou a státním znakem ČR), odst. 3, (třídy jednotlivých ročníků nejsou označeny římskými číslicemi).”

Zjištěno: Hlavní budova je již v tomto roce nově označena, název školy “Základní škola” ale není shodný s názvem uvedeným v síti škol. Závada nebyla odstraněna správně. Veškeré označení tříd je již v souladu s uvedenou vyhláškou.

4. Řád školy nebyl projednán a schválen pedagogickou radou (kritizovaná byla také jeho nízká kvalita). “Vyhláška MŠMT ČR č. 291/91 Sb., § 8 odst. 5, (v zápisech z pedagogických rad není zdokumentováno, že řád školy byl projednán a schválen pedagogickou radou).”

Zjištěno: Odstraněno, závada nezjištěna.

5. Ve školní družině byl vyšší počet zapsaných žáků. “Vyhláška MŠMT ČR č. 87/92 Sb., § 2 odst. 1 (v oddělení ŠD je zapsáno víc než 25 žáků).

Zjištěno: Zapsáno je 25 žáků, závada byla odstraněna.

6. Škola vybírala příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině. “Zákon č. 190/93 Sb., § 19b, odst. 1, (příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD se neplatí obci) a § 19c, odst.1, (povinnost platit příspěvek, jeho výši a splatnost není upravena obcí vydanou závaznou vyhláškou).”

Zjištěno: Závada je odstraněna.

7. Nedostatků v personální dokumentaci. “Zákon č. 258/96 Sb., § 38a, odst.1 j). (Personální dokumentace není úplná, chybí výpis z rejstříku trestů, potvrzení o zdravotní způsobilosti).”

Zjištěno: Personální dokumentace byla doplněna, kontrolu provedl ŠÚ Kladno.

9.2 Odstranění dalších nedostatků, účinnost přijatých opatření

8. *Doporučeno:* Respektovat individuální zvláštnosti žáků, věnovat náležitou pozornost prospěchově slabším žákům a žákům se SPU i v běžných hodinách, zvážit možnost slovního hodnocení. Zaměřit výchovné působení na posilování sebevědomí žáků, využívat pozitivního hodnocení.

Zjištěno: Slovní hodnocení se nepoužívá, respekt k individuálním potřebám žáků je závislý na individuálním uvědomění učitelů a jejich pedagogickém vedení. Výraznější pozitivní trend nebyl zjištěn, doporučení trvá.

9. *Doporučeno:* Zvýšit názornost výuky využíváním učebních pomůcek a audiovizuální techniky, neefektivní frontální metody výuky nahrazovat aktivními činnostmi žáků.

Zjištěno: V hospitovaných hodinách převažovala klasická výuka, využívání pomůcek a názoru bylo jen průměrné. Doporučení trvá.

10. *Doporučeno:* Věnovat náležitou pozornost zpětné vazbě, provádět evaluaci v rámci školy s následnou analýzou výsledků.

Zjištěno: V této oblasti již nové vedení školy začalo vyvíjet aktivitu, v několika předmětech byly provedeny testy na prověření znalostí dětí. Škola tak začíná získávat zpětnou vazbu vlastní učební úspěšnosti. Doporučení je plněno.

11. *Doporučeno:* Zkvalitnit spolupráci učitelů z hlediska míry nároků na žáky a jejich hodnocení, zkvalitnit metodické vedení.

Zjištěno: Na I. stupni bylo založeno metodické sdružení, předmětové komise na II. stupni jsou pro malý počet učitelů považovány za zbytečné. Míra nároků jednotlivých učitelů je stále velmi rozdílná. Doporučení trvá.

12. *Doporučeno:* Odstranit nedostatky ve vedení třídní dokumentace. Zlepšit dokumentaci zájmových útvarů.

Zjištěno: Vedení školy tento úkol důsledně sleduje, úroveň dokumentace se zlepšila; pozornost je nutné zaměřit na kvalitu zápisů z jednotlivých hodin, na jejich čitelnost a obsahovou správnost. Doporučení je plněno.

13. *Doporučeno:* Věnovat větší pozornost personálnímu zajištění a aprobovanosti výuky.

Zjištěno: Jedná se o obecný a společenský problém; zajišťování kvalitních a kvalifikovaných učitelů je pro příměstskou školu obtížné, na II. stupni navíc potencionální učitele odrazují i specifické podmínky školy. Doporučení je plněno v rámci možností.

14. *Doporučeno:* Nepoužívat zastaralé učebnice a mapy.

Zjištěno: Obnova učebnic je závislá na finančních prostředcích. Podle sdělení ředitele je přidělovaná částka nedostačující. Stav se zlepšil, doporučení je plněno.

15. *Doporučeno:* Odstranit nevyhovující oplocení hřiště.

Zjištěno: Závada byla odstraněna.

ZÁVĚRY

SOUHRNNÉ HODNOCENÍ

Škola pracuje ve složitých prostorových, materiálních i personálních podmínkách. Pavilonové uspořádání zvyšuje náročnost řídicí i pedagogické práce, v malém pedagogickém sboru dochází během roku k rychlejší vyčerpanosti pracovníků. Nejvýraznější pozitivní změny v tomto školním roce jsou v oblasti materiální, nové vedení školy usiluje o zkvalitnění veškerých podmínek.

Výchovně-vzdělávací práce má stále značné rezervy. Stupeň hodnocení - spíše podprůměrný.

Následná kontrola po komplexní inspekci zjistila pouze částečné odstranění nedostatků. Některé z nich mají dlouhodobý charakter nebo jsou závislé na finančních prostředcích. Celkově lze hodnotit přístup současného vedení školy k závěrům poslední inspekční zprávy jako vstřícný a zodpovědný.

Doporučení škole:

- Učitele motivovat k aktivním učebním metodám, k učení prožitkem žáků; posilovat kooperativní skupinové, ale i individuální aktivní činnosti, omezovat neefektivní frontálních formy, které vyvolávají pouze pasivní a neúčinné učení.
- Zaměřit se na oblast klasifikace a hodnocení žáků, provádět souhrnné rozborů klasifikace, vyvozovat závěry pro kontrolní činnost.
- V kontrolní činnosti důsledně sledovat a vyhodnocovat plnění učebních osnov i zdánlivě druhotné výchovné vlivy, např. kouření učitelů před žáky nebo jejich

civilní oblečení při výuce Tv. V hospitační činnosti se tematicky zaměřit na sledování úvodních a závěrečných částí hodin, stanovování cílů a jejich plnění.

- Vytvořit alespoň malou nabídku volitelných předmětů. Pokud se nezlepší personální a materiální vybavení pro výuku informatiky, omezit počet hodin tohoto předmětu a vytvořit časový prostor pro předmět jiný.
- Vybavit a sjednotit softwarové vybavení počítačů, základní obslužné dovednosti vyučovat v modernějších programech.
- Při hodinách tělesné výchovy důsledně respektovat bezpečnost žáků. Běhy neorganizovat v nevyhovujících podmínkách.
- Trvale prohlubovat péči o integrované žáky. Ze strany vedení soustavně sledovat jejich prospěch, do přehledů klasifikace a chování, které vypracovávají ke čtvrtletí třídní učitelé, zavést sledování individuálně integrovaných žáků. Při hodnocení dětí se SPU důsledně vycházet z metodického pokynu MŠMT č.j. 23 472/92-21. Na tvorbě individuálních plánů by se měli v kooperaci s výchovným poradcem podílet všichni učitelé, kteří se s handicapem žáků při výuce setkávají. Zvážit možnost alternativního typu integrace žáků se SPU v českém jazyce.
- Zaměřit se na zařazování relaxačních činností během vyučovacích hodin, podle možností vytvářet relaxační zóny (koutky pro hraní, koberce, lehké sportovní náčiní, stoly pro stolní tenis). O velkých přestávkách umožnit pobyt všech dětí venku. Včasným ukončováním hodin zajistit žákům právo na celou přestávku.
- Omezovat povinné domácí úkoly, zejména u starších žáků. Nahrazovat je úkoly dobrovolnými, preferovat motivaci před sankcí.
- Založit žakovskou radu, která bude mít možnost ovlivňovat život dětí ve škole a stane se plnohodnotným partnerem vedení školy; využíváním přirozené aktivity dětí posilovat jejich občanské vědomí.

Doporučení zřizovateli:

- Pomoci škole při zlepšení podmínek pro Tv.

Doporučení školskému úřadu:

- V příští školním roce opět požadovat orientační inspekci
- V rámci finančních možností posílit rozpočet školy na zlepšení pomůckového vybavení a učebnicového fondu

Doporučení ČŠI:

- Orientační inspekci realizovat v týmu, prioritně se opět zaměřit na podmínky a průběh vzdělávání. Zároveň provést inspekci v integrované mateřské škole.

razítko

Podpis inspektora:

Kindlová, v.r.

V Berouně dne 24. června 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne 28. června 1999

razítko

Podpis ředitele školy: Mgr. Jaroslav Lenc, v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Kladno, nám. Starosty Pavla 44	1999-07-12	022 257/99-2157
Školský úřad: Kladno, Víta Nejedlého 1575, 272 01 Kladno	1999-07-12	022 258/99-2157

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Nebyly vzneseny